

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. birželio 2 d.*

[2016 m. spalio 6 d. nutartimi ištaisytas tekstas]

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Sąjungos pilietybė — SESV 21 straipsnis — Laisvė judėti ir apsigyventi valstybėse narėse — Valstybės narės įstatymas, panaikinantis privilegijas ir draudžiantis iš naujo suteikti aristokratinčius titulus — Pilnamečio asmens, kuris yra šios valstybės pilietis, pavardė, įgyta nuolat gyvenant kitoje valstybėje narėje, kurios pilietybę šis asmuo taip pat turi — Asmenvardis, kurį sudaro aristokratinę kilmę nurodantys elementai — Gyvenamoji vieta pirmoje valstybėje narėje — Pirmosios valstybės narės valdžios institucijų atsisakymas į civilinės būklės aktų registrą įtraukti antroje valstybėje narėje įgytą asmenvardį — Pateisinimas — Viešoji tvarka — Nesuderinamumas su pagrindiniais Vokietijos teisės principais“

Byloje C-438/14

dėl *Amtsgericht Karlsruhe* (Karlsruhės apylinkės teismas, Vokietija) 2014 m. rugsėjo 17 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2014 m. rugsėjo 23 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Nabiel Peter Bogendorff von Wolffersdorff

prieš

Standesamt der Stadt Karlsruhe,

Zentraler Juristischer Dienst der Stadt Karlsruhe

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Ilešič, teisėjai C. Toader, A. Rosas (pranešėjas), A. Prechal ir E. Jarašiūnas,

generalinis advokatas M. Wathelet,

posėdžio sekretorius K. Malacek, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2015 m. lapkričio 12 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— Nabiel Peter Bogendorff von Wolffersdorff, atstovaujamo savo paties ir advokato T. Donderer,

* Proceso kalba: vokiečių.

— *Zentraler Juristischer Dienst der Stadt Karlsruhe*, atstovaujamos D. Schönhaar ir P. Becker,
— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos T. Henze, J. Kemper ir K. Petersen,
— Europos Komisijos, atstovaujamos G. von Rintelen, M. Wilderspin ir C. Tufvesson,
susipažinęs su 2016 m. sausio 14 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl SESV 18 ir 21 straipsnių išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant Nabil Peter Bogendorff von Wolffersdorff, vienos šalies, ginčą su *Standesamt der Stadt Karlsruhe* (Karlsruhės miesto civilinės metrikacijos skyrius) ir *Zentraler Juristischer Dienst der Stadt Karlsruhe* (Karlsruhės miesto centrinė teisės tarnyba), kita šalimi, dėl šių valdžios institucijų atsisakymo pakeisti ieškovo pagrindinėje byloje gimimo liudijime įrašytus vardus ir pavardę ir į civilinės būklės aktų registrą įtraukti aristokratinę kilmę nurodančius elementus, kurie yra kitoje valstybėje narėje įgyto asmenvardžio dalis.

Vokietijos teisė

- 3 1949 m. gegužės 23 d. *Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland* (Vokietijos Federacinės Respublikos Konstitucija) (*BGBL*. 1949 I, p. 1, toliau – Konstitucija) 123 straipsnio 1 dalyje nustatyta: „Prieš susirenkant Bundestagui priimti teisės aktai galioja toliau, jeigu neprieštarauja Konstitucijai.“
- 4 1919 m. rugpjūčio 11 d. Veimare priimtą ir 1919 m. rugpjūčio 14 d. įsigaliojusios *Verfassung des Deutschen Reichs* (Vokietijos imperijos konstitucija) (*Reichsgesetzblatt* 1919, p. 1383, toliau – Veimaro Konstitucija) 109 straipsnyje nustatyta:

„Visi vokiečiai lygūs prieš įstatymą.

Vyrai ir moterys turi iš esmės tokias pačias pilietines teises ir pareigas.

Pagal viešąją teisę suteikiamos privilegijos ir nelygybė, grindžiama gimimu arba luomu, turi būti panaikintos. Nuorodos į aristokratinę kilmę yra tik sudedamoji asmenvardžio dalis. Jos negali būti suteikiamos.

Titulai gali būti suteikiami tik tais atvejais, kai jais apibūdinamos pareigos arba profesija; akademiniam laipsniams tai netaikoma.

Valstybė negali suteikti nei rangų, nei ordinų.

Nė vienas vokietis negali priimti titulo ar rango iš užsienio vyriausybės.“

- 5 1966 m. kovo 11 d. ir 1996 m. gruodžio 11 d. sprendimais *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis vyriausiasis administracinis teismas, Vokietija) nusprendė, kad pagal Konstitucijos 123 straipsnio 1 dalį Veimaro Konstitucijos 109 straipsnis vis dar galioja ir teisės normų hierarchijoje užima paprasto federalinio įstatymo vietą.

- 6 Klostantis pagrindinės bylos aplinkybėms galiojusios redakcijos 1994 m. rugsėjo 21 d. *Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch* (Civilinio kodekso įvadinis įstatymas) (*BGBL.* 1994 I, p. 2494; klaidų ištaisymas *BGBL.* 1997 I, p. 1061; toliau – *EGBGB*) 5 straipsnio „Asmens statusas“ 1 dalyje nustatyta:

„Jeigu daroma nuoroda į valstybės, kurios pilietis asmuo yra, teisę ir tas asmuo yra kelių valstybių pilietis, reikia taikyti teisę tos valstybės, su kuria asmuo glaudžiausiai susijęs, visų pirma dėl jo įprastos gyvenamosios vietos arba dėl to, kad ten gyvena. Jeigu asmuo yra ir Vokietijos pilietis, ši teisinė padėtis turi viršenybę.“

- 7 *EGBGB* 6 straipsnis „Viešoji tvarka“ suformuluotas taip:

„Kitos valstybės teisės norma netaikytina, jei jos taikymas būtų akivaizdžiai nesuderinamas su pagrindiniais Vokietijos teisės principais. Visų pirma tokia norma netaikytina tuomet, kai nesuderinama su pagrindinėmis teisėmis.“

- 8 *EGBGB* 10 straipsnio „Asmenvardis“ 1 dalyje numatyta:

„Asmenvardžiui taikoma valstybės, kurios pilietis asmuo yra, teisė.“

- 9 *EGBGB* 48 straipsnyje „Kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įgyto asmenvardžio pasirinkimas“ nustatyta:

„Jeigu asmens vardui ir pavardei taikoma Vokietijos teisė, deklaravęs civilinės metrikacijos skyriuje, asmuo gali pasirinkti įprastai gyvenant kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įgytą ir ten į civilinės būklės aktų registrą įtrauktą asmenvardį, jeigu tai nėra akivaizdžiai nesuderinama su pagrindiniais Vokietijos teisės principais. Asmenvardžio pasirinkimas galioja atgaline data nuo įtraukimo į kitos valstybės narės civilinės būklės aktų registrą dienos, išskyrus atvejus, kai asmuo aiškiai pareiškia, kad asmenvardžio pasirinkimas pradės galioti ateityje. Deklaracija turi būti oficialiai patvirtinta. <...>“

- 10 *EGBGB* 48 straipsnis atsirado dėl to, kad 2013 m. sausio 23 d. buvo priimtas *Gesetz zur Anpassung der Vorschriften des Internationalen Privatrechts an die Verordnung (EU) Nr. 1259/2010 und zur Änderung anderer Vorschriften des Internationalen Privatrechts* (Tarptautinės privatinės teisės nuostatų pritaikymo prie Reglamento Nr. 1259/2010 ir kitų tarptautinės privatinės teisės nuostatų pakeitimo įstatymas) (*BGBL.* 2013 I, p. 101), jis įsigaliojo 2013 m. sausio 29 d. Ši nuostata į Vokietijos teisę įtraukta po to, kai 2008 m. spalio 14 d. Teisingumo Teismas priėmė Sprendimą *Grunkin ir Paul* (C-353/06, EU:C:2008:559).

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 11 [Taip, kaip ištaisyta 2016 m. spalio 6 d. nutartimi] Ieškovas pagrindinėje byloje yra Vokietijos pilietis, gimęs 1963 m. sausio 9 d. Karlsruhėje (Vokietija). Gimęs jam buvo suteiktas vardas Nabel, o pavardė – Bagdadi; tai buvo įrašyta į Karlsruhės miesto civilinės metrikacijos skyriaus registrą.
- 12 Vėliau Niurnbergo mieste (Vokietija) ieškovas pagrindinėje byloje pradėjo administracinę asmenvardžio keitimo procedūrą, kuriai pasibaigus jis įgijo pavardę Bogendorff, o prie jo vardo Nabel dar buvo pridėtas vardas Peter. Įvaikinimo momentu Vokietijos civilinės būklės aktų registre padarytas įrašas apie ieškovą pagrindinėje byloje buvo dar kartą pakeistas, todėl dabar, remiantis šiuo registru, jo vardas yra „Nabel Peter“, o pavardė – „Bogendorff von Wolffersdorff“.
- 13 2001 m. ieškovas pagrindinėje byloje persikėlė į Jungtinę Karalystę ir ten nuo 2002 m. Londone dirbo konsultantu bankroto klausimais.

- 14 2004 m. natūralizacijos būdu jis įgijo Didžiosios Britanijos pilietybę, kartu išsaugodamas Vokietijos pilietybę.
- 15 2004 m. liepos 26 d. pareiškimu (*Deed Poll*) – jis 2004 m. rugsėjo 22 d. buvo užregistruotas *Supreme Court of England and Wales* (Anglijos ir Velso Aukščiausiasis Teismas, Jungtinė Karalystė), o paskelbtas 2004 m. lapkričio 8 d. *The London Gazette* – ieškovas pagrindinėje byloje pakeitė savo asmenvardį, todėl dabar pagal Jungtinės Karalystės teisės aktus jis yra „Peter Mark Emanuel Graf von Wolffersdorff Freiherr von Bogendorff“.
- 16 2005 m. ieškovas pagrindinėje byloje ir jo sutuoktinė išvyko iš Londono ir apsigyveno Chemnice (Vokietijoje); čia 2006 m. vasario 28 d. gimė jų duktė. Ten jie gyvena iki šiol.
- 17 Jų dukters gimimas – ji turi dvigubą, Vokietijos ir Jungtinės Karalystės, pilietybę – buvo įregistruotas 2006 m. kovo 23 d. Jungtinės Karalystės generaliniame konsulate Diuseldorfe (Vokietija). Jungtinėje Karalystėje išduotuose dukters gimimo liudijime ir pase įrašyti vardai ir pavardė – „Larissa Xenia Gräfin von Wolffersdorff Freiin von Bogendorff“.
- 18 Tačiau Chemnico miesto civilinės metrikacijos skyrius, remdamasis EGBGB 10 straipsniu, atsisakė įregistruoti jų dukterį Jungtinėje Karalystėje jai suteiktu asmenvardžiu. Ieškovas pagrindinėje byloje kreipėsi į *Oberlandesgericht Dresden* (Dresdeno apeliacinis apygardos teismas, Vokietija), prašydamas minėtą metrikacijos skyrių įpareigoti civilinės būklės aktų registre pakeisti jo dukters asmenvardį į tą, kuris įrašytas Jungtinės Karalystės valdžios institucijų išduotame gimimo liudijime.
- 19 2011 m. liepos 6 d. sprendimu *Oberlandesgericht Dresden* (Dresdeno apeliacinis apygardos teismas, Vokietija) prašymą patenkino.
- 20 Vykdydamas minėtą įpareigojimą, Chemnico miestas padarė minėtą pakeitimą. Taigi ieškovo pagrindinėje byloje dukters, kaip Vokietijos pilietės, vardai ir pavardė sutampa su jos, kaip Jungtinės Karalystės pilietės, vardais ir pavarde, t. y. „Larissa Xenia Gräfin von Wolffersdorff Freiin von Bogendorff“.
- 21 2013 m. gegužės 22 d. Karlsruhės miesto civilinės metrikacijos skyriui ieškovas pateikė deklaraciją siekdamas, kad, remiantis EGBGB 48 straipsniu, civilinės būklės aktų registre įrašyti jo vardai ir pavardė būtų pakeisti į tuos, kuriuos jis įgijo pagal Jungtinės Karalystės teisės aktus.
- 22 Kadangi metrikacijos skyrius atsisakė atlikti pakeitimą, ieškovas pagrindinėje byloje kreipėsi į *Amtsgericht Karlsruhe* (Karlsruhės apylinkės teismas), prašydamas pagal *Personenstandsgesetz* (Civilinės būklės įstatymas) 49 straipsnio 1 dalį įpareigoti šį skyrių atgaline data nuo 2004 m. rugsėjo 22 d. pakeisti jo gimimo liudijimą, kad jame būtų įrašyti vardai ir pavardė „Peter Mark Emanuel Graf von Wolffersdorff Freiherr von Bogendorff“.
- 23 Karlsruhės miesto civilinės metrikacijos skyrius nesutiko su šiuo prašymu, remdamasis EGBGB 48 straipsnyje numatyta nesuderinamumu su pagrindiniais Vokietijos teisės principais išimtimi.
- 24 Šiuo atžvilgiu *Amtsgericht Karlsruhe* (Karlsruhės apylinkės teismas) pažymi, kad specializuotoje Vokietijos teisės doktrinoje diskutuojama dėl EGBGB 48 straipsnio, priimto paskelbus 2008 m. spalio 14 d. Sprendimą *Grunkin ir Paul* (C-353/06, EU:C:2008:559), leidžiantį asmeniui, kurio asmenvardžiui taikoma Vokietijos teisė, turėti asmenvardį, įgytą nuolat gyvenant kitoje valstybėje narėje, taikymo srities, ypač jei toks asmenvardis buvo įgytas ne dėl to, kad pagal šeimos teisės nuostatas pasikeitė asmens teisinis statusas. Teisingumo Teismo praktikoje nepateikiamas atsakymas į šį teisės klausimą. 2003 m. spalio 2 d. Sprendimas *Garcia Avello* (C-148/02, EU:C:2003:539) ir 2008 m. spalio 14 d. Sprendimas *Grunkin ir Paul* (C-353/06, EU:C:2008:559) susiję su atvejais, kai asmenvardžiai, kuriuos kompetentingos atitinkamų valstybių narių valdžios institucijos galėjo pripažinti, buvo skirtingi jau nuo suinteresuotųjų asmenų gimimo. Byla, kurioje priimtas 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimas

Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806), skiriasi nuo pagrindinės bylos tuo, kad pirmoje byloje suinteresuotasis asmuo neturėjo dvigubos pilietybės, kad skirtingus asmenvardžius lėmė tai, jog pagal šeimos teisės nuostatas pasikeitė asmens teisinis statusas (tuo atveju – įvaikinus), ir kad galiausiai, kiek tai susiję su aristokratinį titulų turėjimu, Austrijos Respublikos konstitucinis identitetas yra tik sąlygiškai panašus į Vokietijos Federacinės Respublikos konstitucinį identitetą.

- 25 Tokiomis aplinkybėmis *Amtsgericht Karlsruhe* (Karlsruhės apylinkės teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokį prejudicinį klausimą:

„Ar SESV 18 ir 21 straipsniai aiškintini taip, kad valstybės narės institucijos privalo pripažinti šios valstybės piliečio asmenvardžio pakeitimą, kai šis pilietis kartu yra ir kitos valstybės narės pilietis ir toje valstybėje narėje, įprastai gyvendamas, dėl ne su šeimos teisinio statuso pasikeitimu susijusio asmenvardžio pakeitimo įgijo asmenvardį, kurį sudaro laisvai pasirinkti keli aristokratiniai titulai, jeigu ateityje esminio ryšio su ta valstybe galbūt nebus, o pirmoje valstybėje narėje aristokratija pagal konstituciją panaikinta, tačiau panaikinimo metu turėtos nuorodos į aristokratinę kilmę gali būti išlaikomos kaip sudedamoji asmenvardžio dalis?“

Dėl prejudicinio klausimo

Pirminės pastabos

- 26 Pirmiausia reikia pažymėti, kad N.P. Bogendorff von Wolffersdorff kreipėsi į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismą prašydamas pakeisti ne tik pavardę, bet ir vardus, t. y. „Nabiel Peter“ pakeisti į „Peter Mark Emanuel“. Todėl prejudiciniame klausime daromą nuorodą į sąvoką „asmenvardžio pakeitimas“ reikia suprasti taip, kad valstybės narės valdžios institucijos atsisako pripažinti tiek šios valstybės narės piliečio vardus, tiek jo pavardę, įgytus nuolat gyvenant kitoje valstybėje narėje, kurios pilietybę jis taip pat turi.
- 27 Todėl darytina išvada, kad savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar SESV 18 ir 21 straipsnius reikia aiškinti taip, kad valstybės narės valdžios institucijos privalo pripažinti šios valstybės narės piliečio vardus ir pavardę, jeigu jis turi ir kitos valstybės narės, kurioje įgijo asmenvardį, sudarytą iš laisvai pasirinktų kelių aristokratinę kilmę nurodančių elementų, pilietybę. Visų pirma jis siekia išsiaiškinti, ar dėl pirmosios valstybės narės konstitucinio sprendimo ir aristokratinį titulų panaikinimo šiai valstybei narei gali būti leidžiama nepripažinti minėtomis aplinkybėmis įgytų vardų ir pavardės.
- 28 Pagal SESV 20 straipsnį kiekvienam asmeniui, turinčiam valstybės narės pilietybę, suteikiamas Sąjungos piliečio statusas (žr. 2011 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Runevič-Vardyn ir Wardyn*, C-391/09, EU:C:2011:291, 59 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką). Ieškovas pagrindinėje byloje, turintis dviejų valstybių narių pilietybes, turi šį statusą.
- 29 Teisingumo Teismas ne kartą yra pažymėjęs, kad Sąjungos pilietybė turi tapti pagrindiniu valstybių narių piliečių statusu (žr. 2011 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Runevič-Vardyn ir Wardyn*, C-391/09, EU:C:2011:291, 60 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 30 Šis statusas leidžia Sąjungos piliečiams, kurių situacija yra vienoda, Sutarties taikymo *ratione materiae* srityje būti vienodai teisiškai vertinamiems, nepriklausomai nuo jų pilietybės ir nepažeidžiant šioje srityje aiškiai nustatytų išimčių (žr. 2011 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Runevič-Vardyn ir Wardyn*, C-391/09, EU:C:2011:291, 61 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

- 31 Prie situacijų, kurios patenka į Sąjungos teisės taikymo *ratione materiae* sritį, priskirtinos situacijos, susijusios su Sutarties garantuojamų pagrindinių laisvių, be kita ko, kylančių iš SESV 21 straipsnyje įtvirtintos laisvės judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje, įgyvendinimu (žr. 2001 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Grzelczyk*, C-184/99, EU:C:2001:458, 33 punktą; 2002 m. liepos 11 d. Sprendimo *D'Hoop*, C-224/98, EU:C:2002:432, 29 punktą ir 2011 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Runevič-Vardyn ir Wardyn*, C-391/09, EU:C:2011:291, 62 punktą).
- 32 Nors pagal dabar galiojančią Sąjungos teisę asmens vardo ir pavardės užrašymą civilinės būklės aktų įrašuose reglamentuojančios taisyklės priklauso valstybių narių kompetencijai, įgyvendindamos šią kompetenciją jos privalo laikytis Sąjungos teisės ir, konkrečiai tariant, Sutarties nuostatų dėl visiems Sąjungos piliečiams pripažintos laisvės judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje (žr. 2003 m. spalio 2 d. Sprendimo *Garcia Avello*, C-148/02, EU:C:2003:539, 25 punktą; 2008 m. spalio 14 d. Sprendimo *Grunkin ir Paul*, C-353/06, EU:C:2008:559, 16 punktą; 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Sayn-Wittgenstein*, C-208/09, EU:C:2010:806, 38 ir 39 punktus ir 2011 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Runevič-Vardyn ir Wardyn*, C-391/09, EU:C:2011:291, 63 punktą).
- 33 Pagrindinėje byloje akivaizdu, kad ieškovas pagrindinėje byloje turi dviejų valstybių narių pilietybes ir kad jis, kaip Sąjungos pilietis, pagal SESV 21 straipsnį pasinaudojo teise laisvai judėti ir apsigyventi kitoje nei savo kilmės valstybėje narėje.
- 34 Todėl atsižvelgiant į šią vienintelę nuostatą reikia nagrinėti valstybės narės valdžios institucijų atsisakymą tokioms aplinkybėms, kokios susiklostė pagrindinėje byloje, pripažinti šios valstybės narės piliečio asmenvardį, įgytą kitoje valstybėje narėje, kurios pilietybę jis taip pat turi (pagal analogiją žr. 2011 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Runevič-Vardyn ir Wardyn*, C-391/09, EU:C:2011:291, 65 punktą).

Dėl apribojimo buvimo

- 35 Pirmiausia reikia pažymėti, kad asmens vardas ir pavardė yra vienas iš jo identiteto ir privataus gyvenimo, kuriam apsaugoti skirtas Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 7 straipsnis ir 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) 8 straipsnis, elementų. Nors Chartijos 7 straipsnyje nėra aiškos nuorodos į asmens vardą ir pavardę, jie yra ne ką mažiau susiję su asmens privačiu ir šeimos gyvenimu, nes yra asmens tapatybės nustatymo ir priskyrimo tam tikrai šeimai priemonė (dėl EŽTK 8 straipsnio žr. 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Sayn-Wittgenstein*, C-208/09, EU:C:2010:806, 52 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką ir 2011 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Runevič-Vardyn ir Wardyn*, C-391/09, EU:C:2011:291, 66 punktą).
- 36 Tokios valstybės narės teisės nuostatos, dėl kurių tos valstybės piliečiai atsiduria mažiau palankesnėje situacijoje tik todėl, kad pasinaudojo teise laisvai judėti ir apsigyventi kitoje valstybėje narėje, yra SESV 21 straipsnio 1 dalimi kiekvienam Sąjungos piliečiui pripažintų laisvių apribojimas (visų pirma žr. 2008 m. spalio 14 d. Sprendimo *Grunkin ir Paul*, C-353/06, EU:C:2008:559, 21 punktą; 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Sayn-Wittgenstein*, C-208/09, EU:C:2010:806, 53 punktą ir 2011 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Runevič-Vardyn ir Wardyn*, C-391/09, EU:C:2011:291, 68 punktą).
- 37 Iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad valstybės narės valdžios institucijų atsisakymas pripažinti šios valstybės narės piliečio, pasinaudojusio teise laisvai judėti ir apsigyventi kitos valstybės narės teritorijoje, asmenvardį, kuris jam buvo suteiktas pastarojoje valstybėje narėje, gali trukdyti SESV 21 straipsnyje įtvirtintos teisės laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje įgyvendinimui. Iš tikrųjų gali kilti painiavos ir nepatogumų dėl to paties asmens turimų dviejų skirtingų asmenvardžių (šiuo klausimu žr. 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Sayn-Wittgenstein*, C-208/09, EU:C:2010:806, 39, 41, 42, 66 ir 71 punktus).

- 38 Šiuo atveju Vokietijos valdžios institucijų atsisakymas pripažinti Vokietijos piliečio vardų ir pavardės keitimą pagal kitos valstybės narės, kurios pilietis jis taip pat yra, teisės aktus gali būti laikomas apribojimu. Vis dėlto iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad atsisakymas pakeisti valstybės narės piliečio vardus ir pavardę ir pripažinti kitoje valstybėje narėje įgytus vardus ir pavardę gali būti laikomas SESV 21 straipsnyje pripažintų laisvių apribojimu tik tada, jei tokiam asmeniui gali sukelti „rimtų administracinių, profesinių ir asmeninių nepatogumų“ (šiuo klausimu žr. 2011 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Runevič-Vardyn ir Wardyn*, C-391/09, EU:C:2011:291, 76 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 39 Be to, Teisingumo Teismas nusprendė, kad kiekvieną kartą, kai konkrečioje situacijoje naudojamas asmenvardis neatitinka nurodytojo dokumente, pateiktame siekiant įrodyti asmens tapatybę, arba kai dviejuose kartu pateiktuose dokumentuose nurodyti asmenvardžiai nesutampa, toks skirtumas gali sukelti abejonių dėl šio asmens tapatybės ir pateiktų dokumentų autentiškumo ar dėl juose nurodytų duomenų teisingumo (2008 m. spalio 14 d. Sprendimo *Grunkin ir Paul*, C-353/06, EU:C:2008:559, 28 punktą).
- 40 Kalbant apie valstybės narės atsisakymą pripažinti šios valstybės piliečio asmenvardį, įgytą kitoje valstybėje narėje, kurioje jis buvo įvaikintas ir gyvena, pažymėtina, kad Teisingumo Teismas taip pat yra nusprendęs, kad konkretus pavojus, jog dėl asmenvardžių skirtingumo reikės išsklaidyti abejones dėl savo asmens tapatybės, laikomas aplinkybe, galinčia apsunkinti naudojimąsi iš SESV 21 straipsnio išplaukiančia teise (šiuo klausimu žr. 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Sayn-Wittgenstein*, C-208/09, EU:C:2010:806, 70 punktą).
- 41 Nagrinėjamu atveju Vokietijos vyriausybė išreiškia savo abejones dėl ieškovo pagrindinėje byloje patiriamos žalos privačiame ir profesiniame gyvenime ir dėl nepatogumų, kylančių dėl jo turimų vardų ir pavardžių skirtumo. Nėra jokio pagrindo teigti, kad Jungtinėje Karalystėje įgytas asmenvardis turi didelę reikšmę nustatant ieškovo pagrindinėje byloje tapatybę ir jį priskiriant atitinkamai šeimai.
- 42 Tačiau per posėdį Teisingumo Tisme ieškovas pagrindinėje byloje tvirtino susidūręs su rimtais nepatogumais, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 38 punkte nurodytą teismo praktiką, visų pirma tada, kai norėjo Vokietijoje įregistruoti Jungtinėje Karalystėje jo įsteigtos ribotos turtinės atsakomybės bendrovės filialą, nes tuo tikslu jis, kaip Vokietijos pilietis, privalėjo įrodyti savo asmens tapatybę pateikdamas Vokietijoje išduotus dokumentus, kuriuose nurodytas asmenvardis skyrėsi nuo nurodytojo Jungtinėje Karalystėje išduotuose dokumentuose, taip pat kai turėjo atidaryti šios bendrovės banko sąskaitą arba kai per paprastus patikrinimus keliuose privalėjo pateikti Jungtinėje Karalystėje išduotą vairuotojo pažymėjimą ir Vokietijoje išduotą asmens tapatybės dokumentą, kaip to reikalaujama pagal Vokietijos teisės aktus dėl asmens tapatybės dokumentų.
- 43 Šiuo klausimu reikia priminti, kad daugelyje kasdienio gyvenimo situacijų tiek viešojoje, tiek privačiojoje sferoje reikia pateikti savo tapatybės, o šeimos atveju – tarp įvairių šeimos narių egzistuojančių ryšių įrodymą (2011 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Runevič-Vardyn ir Wardyn*, C-391/09, EU:C:2011:291, 73 punktą).
- 44 Ieškovas pagrindinėje byloje turi dvi pilietybes, todėl tiek Vokietijos valdžios institucijos, tiek Jungtinės Karalystės valdžios institucijos gali jam išduoti oficialius dokumentus, pavyzdžiui, pasą. Tačiau Vokietijos civilinės būklės aktų registre įrašyti ieškovo pagrindinėje byloje vardai ir pavardė skiriasi nuo tų, kuriuos įregistravo Jungtinės Karalystės valdžios institucijos. Iš tikrųjų, Jungtinėje Karalystėje išduotuose pase ir vairuotojo pažymėjime nurodyti vardai ir pavardė (Peter Mark Emanuel Graf von Wolffersdorff Freiherr von Bogendorff) nesutampa su Vokietijos civilinės būklės aktų registre ir Vokietijoje išduotuose asmens tapatybės dokumentuose įrašytais vardais ir pavarde (Nabiel Peter Bogendorff von Wolffersdorff).

- 45 Kaip ir byloje, kurioje priimtas 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimas *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806), esant tokioms aplinkybėms, kokios susiklostė pagrindinėje byloje, konkretus pavojus, kad dėl asmenvardžių skirtingumo reikės išsklaidyti abejones dėl asmens tapatybės, laikomas aplinkybe, galinčia apsunkinti naudojimąsi iš SESV 21 straipsnio išplaukiančia teise.
- 46 Be to, svarbu pažymėti, kad ieškovo pagrindinėje byloje nepilnametė duktė turi du pasus, kuriuose įrašytas asmenvardis „Larissa Xenia Gräfin von Wolffersdorff Freiin von Bogendorff“ ir kuriuos išdavė Jungtinės Karalystės ir, priėmus atitinkamai *Oberlandesgericht Dresden* (Dresdeno apeliacinis apygardos teismas) sprendimą, Vokietijos valdžios institucijos, todėl kyla pavojus, kad ieškovas pagrindinėje byloje patirs sunkumų norėdamas įrodyti giminystės ryšį su savo dukterimi, nes Vokietijoje išduotame pase nurodytas asmenvardis skiriasi nuo jo dukters asmenvardžio.
- 47 Vadinas, valstybės narės valdžios institucijų atsisakymas pripažinti šios valstybės piliečio vardus ir pavardę, nustatytus ir įregistruotus kitoje valstybėje narėje, kurios pilietybę jis taip pat turi, laikomas SESV 21 straipsnyje kiekvienam Sąjungos piliečiui pripažintų laisvių apribojimu.

Dėl pateisinimo egzistavimo

- 48 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką laisvo asmenų judėjimo apribojimas gali būti pateisinamas, tik jeigu jis pagrįstas objektyviais pagrindais ir yra proporcingas nacionaline teise teisėtai siekiamam tikslui (žr. 2008 m. spalio 14 d. Sprendimo *Grunkin ir Paul*, C-353/06, EU:C:2008:559, 29 punktą ir 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Sayn-Wittgenstein*, C-208/09, EU:C:2010:806, 81 punktą).
- 49 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo keturis pagrindus, kurie gali pateisinti atsisakymą pripažinti ir įregistruoti ieškovo pagrindinėje byloje Jungtinėje Karalystėje įgytus vardus ir pavardę. Šie pagrindai susiję su asmenvardžio pastovumo ir tęstinumo principais, su savanoriškai, o ne dėl pagal šeimos teisės nuostatas pasikeitusio asmens teisinio statuso priimtu sprendimu pakeisti asmenvardį Jungtinėje Karalystėje, su pasirinkto asmenvardžio ilgiu ir sudėtingumu ir su Vokietijos konstituciniu sprendimu ir aristokratinį titulų panaikinimu.

Dėl asmenvardžio pastovumo ir tęstinumo principų

- 50 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo teigimu, pagrindinė priežastis, dėl kurios pagal Vokietijos teisę neleidžiama asmeniui keisti asmenvardžio savo valia, t. y. ne dėl to, kad pagal šeimos teisės nuostatas pasikeitė asmens teisinis statusas, yra siejama su asmenvardžio, laikomo patikimu ir ilgalaikiu asmens tapatybės nustatymo elementu, pastovumo ir tęstinumo principais.
- 51 Vis dėlto 2008 m. spalio 14 d. Sprendimo *Grunkin ir Paul* (C-353/06, EU:C:2008:559), kuriame Vokietijos valdžios institucijos, siekdamos pagrįsti asmens pavardės nustatymo susiejimą su jo pilietybe, rėmėsi tikrumo ir tęstinumo principais, 30 ir 31 punktuose Teisingumo Teismas nusprendė, kad nors patys savaime šie principai gal ir teisėti, nėra pagrindo jiems suteikti tokios svarbos, kad jais būtų galima pateisinti valstybės narės kompetentingų valdžios institucijų atsisakymą pripažinti kitoje valstybėje narėje teisėtai nustatytą ir įregistruotą pavardę.

Dėl savanoriško asmenvardžio keitimo

- 52 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo nuomone, skirtingą ieškovo pagrindinėje byloje asmenvardį Jungtinėje Karalystėje ir Vokietijoje išduotuose pasuose nulėmė ne jo gimimo aplinkybės, įvaikinimas ar koks nors kitas jo teisinio statuso pasikeitimas, bet jo paties sprendimas pakeisti asmenvardį Jungtinėje Karalystėje. Šį sprendimą lėmė tik asmeninės priežastys. Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar toks pasirinkimas yra saugotinas.

- 53 Reikia pažymėti, jog per posėdį Teisingumo Teisme Vokietijos vyriausybė nurodė, kad EGBGB 48 straipsnio taikymo sritis, priešingai, nei teigia Karlsruhės miesto civilinės metrikacijos skyrius, neapsiriboja vien su šeimos teise susijusiomis situacijomis. Vokietijos vyriausybės teigimu, šiuo straipsniu, priimtu paskelbus 2008 m. spalio 14 d. Sprendimą *Grunkin ir Paul* (C-353/06, EU:C:2008:559), nustatomas teisinis pagrindas, leidžiantis asmeniui, kuriam taikoma Vokietijos teisė, pasirinkti kitoje valstybėje narėje įgytą ir įregistruotą asmenvardį, jeigu tai neprieštarauja pagrindiniams Vokietijos teisės principams. Vokietijos vyriausybė pažymėjo, kad toks asmenvardžio pakeitimas gali būti įvykdytas gavus susijusio asmens deklaraciją, kurią jis turi pateikti civilinės metrikacijos skyriui, nurodydamas, jog pageidauja turėti kitoje valstybėje narėje įgytą asmenvardį vietoj to, kuris jam buvo suteiktas pagal asmenų teisinį statusą reglamentuojančią Vokietijos teisę, su sąlyga, kad asmenvardis kitoje valstybėje narėje buvo įgytas ten nuolat gyvenant, nes tik po tam tikro laikotarpio atsiranda tam tikra socialinė integracija. Ši sąlyga buvo nustatyta siekiant sukludyti Vokietijos piliečiams trumpai apsistoti kitoje palankesnes teisės normas taikančioje valstybėje narėje turint vienintelį tikslą – įgyti norimą asmenvardį apeinant nacionalinės teisės aktus dėl asmenų teisinio statuso.
- 54 Kaip buvo pažymėta šio sprendimo 35 punkte, asmenvardis yra vienas iš asmens tapatybės ir privataus gyvenimo, kurio apsauga užtikrinama Chartijos 7 straipsniu bei EŽTK 8 straipsniu, elementų.
- 55 1994 m. lapkričio 25 d. Sprendime *Stjerna prieš Suomiją* (ECLI:CE:ECHR:1994:1125JUD001813191, 38 ir 39 punktai) Europos Žmogaus Teisių Teismas pripažino lemiamą asmenvardžio reikšmę nustatant asmenų tapatybes ir nusprendė, kad Suomijos valdžios institucijų atsisakymas leisti ieškovui turėti naują išskirtinę pavardę nebūtinai turi būti laikomas suinteresuotojo asmens naudojimosi teise į privatų gyvenimą apribojimu, bet taip būtų, jei, pavyzdžiui, būtų nustatytas reikalavimas pakeisti pavardę. Vis dėlto minėtas teismas pripažino, kad dėl iš tikrųjų egzistuojančių priežasčių asmuo gali norėti pasikeisti asmenvardį, ir sutiko su tuo, jog teisinius tokios galimybės apribojimus galima pagrįsti viešojo intereso, pavyzdžiui, siekiu užtikrinti tikslų gyventojų registravimą arba apsaugoti asmens tapatybės nustatymo priemones ir atitinkamo asmenvardžio turėtojus priskirti atitinkamai šeimai.
- 56 Tokiomis aplinkybėmis reikia pripažinti, kad savanoriškas asmenvardžio keitimo pobūdis savaime nereiškia bendrojo intereso pažeidimo, todėl nėra pakankamas, kad pateisintų SESV 21 straipsnio apribojimą. Vadinas, Vokietijos valdžios institucijos negali atsisakyti pripažinti Vokietijos piliečio kitoje valstybėje narėje įgyto asmenvardžio remdamosi tik tuo, kad asmenvardis buvo pakeistas dėl asmeninių priežasčių, ir neatsižvelgdamos į tokio pakeitimo priežastis.
- 57 Visų pirma, kiek tai susiję su siekiu, išreikštu dėl savanoriškai keičiamų asmenvardžių, trukdyti apeiti asmenų statusą reglamentuojančius nacionalinės teisės aktus vien šiuo tikslu naudojantis judėjimo laisve ir iš jos išplaukiančiomis teisėmis, reikia priminti, jog 1999 m. kovo 9 d. Sprendimo *Centros* (C-212/97, EU:C:1999:126) 24 punkte Teisingumo Teismas nusprendė, kad valstybė narė turi teisę imtis priemonių, skirtų užkirsti kelią kai kurių jos piliečių mėginimui, prisidengiant Sutarties teikiamomis teisėmis, piktnaudžiaujant nesilaikyti nacionalinių įstatymų arba piktnaudžiaujant ar apgaulės būdu pasinaudoti Sąjungos teisės nuostatomis.
- 58 Vadinas, atsisakymas pripažinti britišką ieškovo pagrindinėje byloje asmenvardį negali būti pateisinamas vien tuo, kad asmenvardis buvo pakeistas jo paties iniciatyva, neatsižvelgiant į šio pakeitimo priežastis.

Dėl asmenvardžio ilgio

- 59 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo teigimu, Vokietijos teisės sistemoje taip pat siekiama išvengti neproporcingai ilgų arba pernelyg sudėtingų asmenvardžių. Šiuo atžvilgiu jis nurodo, kad ieškovo pagrindinėje byloje pasirinktas asmenvardis „Peter Mark Emanuel Graf von Wolffersdorff Freiherr von Bogendorff“ Vokietijoje laikomas neįprastai ilgu.

60 Šiuo klausimu 2008 m. spalio 14 d. Sprendimo *Grunkin ir Paul* (C-353/06, EU:C:2008:559) 36 punkte, atsakydamas į Vokietijos vyriausybės argumentą, kad pagal Vokietijos teisę neleidžiama suteikti sudėtinių pavardžių dėl praktinių sumetimų, kuriais remiantis ribojamas asmenvardžių ilgis, Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad tokių su administracinių procedūrų palengvinimu siejamų priežasčių nepakanka siekiant pateisinti laisvo judėjimo apribojimą.

Dėl privilegijų panaikinimo ir dėl draudimo turėti aristokratinčius titulus arba atkurti aristokratinės kilmės buvimo išpūdį

61 Karlsruhės miesto centrinės teisės tarnybos ir Vokietijos vyriausybės teigimu, pagrindinėje byloje objektyvi priežastis, leidžianti pateisinti laisvo judėjimo apribojimą, gali būti siejama su Vokietijos piliečių lygybės prieš įstatymą principu ir Veimaro Konstitucijos 109 straipsnio trečioje pastraipoje, siejamoje su Konstitucijos 123 straipsniu, įtvirtintu konstituciniu sprendimu panaikinti privilegijas ir nelygybę, grindžiamas gimimu arba luomu, ir aiškiai uždrausti turėti aristokratinčius titulus. Iš laisvai pasirinktų kelių aristokratinčių titulų sudaryto asmenvardžio, kuris buvo įgytas kitoje valstybėje narėje ne dėl pagal šeimos teisės nuostatas pasikeitusio asmens teisinio statuso, pripažinimas reikštų naujo aristokratinio titulo sukūrimą, o tai prieštarauja Vokietijos viešajai tvarkai.

62 Vokietijos vyriausybė nurodo, kad visos privilegijos arba nelygybė, grindžiamos gimimu arba luomu, Vokietijoje buvo panaikintos pagal Konstitucijos 123 straipsnį, siejamą su Veimaro Konstitucijos 109 straipsnio trečia pastraipa. Nors Veimaro Konstitucijos įsigaliojimo momentu iš tikrųjų turėtus aristokratinčius titulus galima toliau turėti kaip asmenvardžio elementus arba juos įgyti dėl asmens teisinio statuso pasikeitimo, tačiau draudžiama kurti ir teikti naujus aristokratinčius titulus. Vokietijos vyriausybė patikslina, kad pagal nusistovėjusią nacionalinių teismų praktiką Veimaro Konstitucijos 109 straipsnio trečia pastraipa nustatytas draudimas taikomas taip pat tuo atveju, kai per asmenvardžio keitimo procedūrą buvo suteiktas asmenvardis, kurio vienas iš elementų yra aristokratinis titulas, ir kad draudžiama atkurti aristokratinės kilmės buvimo išpūdį, be kita ko, pakeičiant asmenvardį. Šiomis nuostatomis, kurios, kaip teigia Vokietijos vyriausybė, yra Vokietijos viešosios tvarkos dalis, siekiama užtikrinti vienodą požiūrį į visus Vokietijos piliečius.

63 Šiuo klausimu Karlsruhės miesto centrinė teisės tarnyba ir Vokietijos vyriausybė remiasi 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806) 94 punktu, kuriame Teisingumo Teismas nusprendė, kad valstybės narės valdžios institucijų atsisakymas pripažinti visą šios valstybės piliečio pavardę, kuri buvo nustatyta kitoje valstybėje narėje, kur šis pilietis gyvena, tuo metu, kai jį, suaugusįjį, įvaikino šios kitos valstybės narės pilietis, nes šioje pavardėje yra aristokratinis titulas, kuris pirmoje valstybėje narėje neleidžiamas pagal jos konstitucinę teisę, negali būti laikomas priemone, nepateisinamai apribojančia Sąjungos piliečių laisvą judėjimą ir laisvą apsigyvenimą.

64 Nors, kaip pabrėžia prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, Vokietijos teisė skiriasi nuo Austrijos teisės nuostatų, nagrinėtų byloje, kurioje buvo priimtas 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimas *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806), tuo, kad nenumatyta griežto draudimo naudoti ir perleisti aristokratinčius titulus, kurie gali būti asmenvardžio dalis, nagrinėjamoje byloje taip pat reikia pripažinti, kad Vokietijos konstitucinio sprendimo kontekste Veimaro Konstitucijos 109 straipsnio trečia pastraipa gali būti laikoma valstybės narės nacionalinio identiteto, numatyto ESS 4 straipsnio 2 dalyje, elementu, todėl į ją gali būti atsižvelgta kaip į Sąjungos teisės pripažintos laisvo asmenų judėjimo teisės apribojimo pateisinimo pagrindą.

65 Pateisinimas, grindžiamas Vokietijos piliečių lygybės prieš įstatymą principu ir konstituciniu sprendimu panaikinti privilegijas bei nelygybę ir aiškiai uždrausti turėti aristokratinčius titulus, turi būti suprantamas kaip su viešąja tvarka susijęs pagrindas.

- 66 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką su viešąja tvarka susijusios objektyvios priežastys valstybėje narėje gali pateisinti atsisakymą pripažinti vieno iš jos piliečių asmenvardį, suteiktą kitoje valstybėje narėje (šiuo klausimu žr. 2008 m. spalio 14 d. Sprendimo *Grunkin ir Paul*, C-353/06, EU:C:2008:559, 38 punktą ir 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Sayn-Wittgenstein*, C-208/09, EU:C:2010:806, 85 punktą).
- 67 Teisingumo Teismas ne kartą yra priminęs, kad viešosios tvarkos, kaip nukrypimo nuo pagrindinės laisvės pateisinimo, sąvoka turi būti suprantama siaurai, taigi kiekviena valstybė narė be Europos Sąjungos institucijų kontrolės vienašališkai negali nustatyti jos apimties. Iš to išplaukia, kad viešąja tvarka galima remtis tik realios ir gana didelės grėsmės, kylančios pagrindiniam visuomenės interesui, atveju (žr. 2004 m. spalio 14 d. Sprendimo *Omega*, C-36/02, EU:C:2004:614, 30 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką ir 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Sayn-Wittgenstein*, C-208/09, EU:C:2010:806, 86 punktą).
- 68 Tačiau konkrečios aplinkybės, kurios galėtų pateisinti rėmimąsi viešosios tvarkos sąvoka, skirtingose valstybėse narėse ir skirtingais laikotarpiais gali skirtis. Todėl šiuo atžvilgiu kompetentingoms nacionalinėms valdžios institucijoms reikia palikti diskreciją neperžengiant Sutarties nustatytų ribų (žr. 2004 m. spalio 14 d. Sprendimo *Omega*, C-36/02, EU:C:2004:614, 31 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką ir 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Sayn-Wittgenstein*, C-208/09, EU:C:2010:806, 87 punktą).
- 69 Nagrinėjamu atveju Vokietijos vyriausybė nurodė, kad Veimaro Konstitucijos 109 straipsnio trečia pastraipa, pagal kurią aiškiai panaikinamos privilegijos ir aristokratiniai titulai ir draudžiama įgyti titulų, suteikiančių aristokratinės kilmės buvimo išpūdį, net jei jie sudaro tik dalį asmenvardžio, įgyvendinamas bendresnis visų Vokietijos piliečių lygybės prieš įstatymą principas.
- 70 Kaip Teisingumo Teismas pažymėjo 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806) 89 punkte, Sąjungos teisės sistema aiškiai siekiama užtikrinti lygybės principo, kaip bendrojo teisės principo, laikymąsi. Šis principas taip pat įtvirtintas Chartijos 20 straipsnyje.
- 71 Taigi nėra abejonių, kad tikslas laikytis lygybės principo yra teisėtas Sąjungos teisės atžvilgiu.
- 72 Pagrindinę laisvę ribojančios priemonės gali būti pateisinamos su viešąja tvarka susijusiais pagrindais, tik jeigu jos tinkamos jų siekiamiems tikslams įgyvendinti ir būtinos interesų, kuriuos jomis siekiama užtikrinti, apsaugai ir tik tiek, kiek šių tikslų negalima pasiekti mažiau ribojančiomis priemonėmis (žr. 2004 m. spalio 14 d. Sprendimo *Omega*, C-36/02, EU:C:2004:614, 36 punktą; 2008 m. liepos 10 d. Sprendimo *Jipa*, C-33/07, EU:C:2008:396, 29 punktą ir 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Sayn-Wittgenstein*, C-208/09, EU:C:2010:806, 90 punktą).
- 73 Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas jau yra paaiškinęs, jog nebūtina, kad valstybės narės valdžios institucijų nustatyta ribojamoji priemonė atitiktų koncepciją, kuriai pritaria visos valstybės narės, kiek tai susiję su pagrindinės teisės arba atitinkamo teisėto intereso apsaugos būdais, ir kad, atvirkščiai, priimtų šiuo klausimu priemonių būtinumas ir proporcingumas neatmestinas vien dėl to, kad valstybė narė pasirinko kitokią apsaugos sistemą nei ta, kurią taiko kita valstybė (2004 m. spalio 14 d. Sprendimo *Omega*, C-36/02, EU:C:2004:614, 37 ir 38 punktai ir 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Sayn-Wittgenstein*, C-208/09, EU:C:2010:806, 91 punktas). Taip pat primintina, kad, remiantis ESS 4 straipsnio 2 dalimi, Sąjunga gerbia savo valstybių narių nacionalinį identitetą, kurio dalis yra respublikinė valstybės valdymo forma (2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Sayn-Wittgenstein*, C-208/09, EU:C:2010:806, 92 punktas).
- 74 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806) 93 punkte Teisingumo Teismas nusprendė, kad atrodo proporcinga, jog valstybė narė siekia užtikrinti lygybės principo išsaugojimą, drausdama savo piliečiams įgyti ar turėti aristokratinį titulą arba aristokratinę kilmę nurodančių elementų, dėl kurių kitiems galėtų susidaryti išpūdis, kad tokį asmenvardį turintis

asmuo yra aristokratinės kilmės, ar šiuos titulus arba elementus naudoti. Jis taip pat nusprendė, kad neatrodo, jog civilinės būklės aktų srityje kompetentingos Austrijos valdžios institucijos, atsisakydamos pripažinti aristokratinę kilmę nurodančius tokio asmenvardžio, koks buvo nagrinėjamas byloje, kurioje buvo priimtas minėtas sprendimas, elementus, būtų viršijusios tai, kas būtina užtikrinti, jog bus pasiektas jų siekiamas pagrindinis konstitucinis tikslas.

- 75 Kaip pažymėjo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, nors tokia kaip pagrindinėje byloje nagrinėjama administracinė praktika, pagal kurią netenkinamos deklaracijos dėl asmenvardžio pasirinkimo, yra grindžiama su viešąja tvarka susijusiomis priežastimis, panašiomis į tas, kuriomis paremti šio sprendimo ankstesniame punkte nurodyti Austrijos teisės aktai, Vokietijos teisės sistemoje, kitaip nei Austrijos teisės sistemoje, nėra griežto draudimo išlaikyti aristokratinis titulus. Nors įsigaliojus Veimaro Konstitucijai naujų titulų nebesuteikiama, iki tol turėti titulai toliau naudojami kaip sudėtinė asmenvardžio dalis. Todėl pripažįstama, kad, nepaisant aristokratijos panaikinimo, kai kurių Vokietijos piliečių asmenvardžiai, kuriuos jie turi dėl savo kilmės, yra sudaryti iš senovinius aristokratinis titulus atitinkančių elementų. Be to, pagal galiojančius asmenų teisinį statusą reglamentuojančius Vokietijos teisės aktus tokių asmenvardžių sudėtinių dalių įgijimas galimas ir įvairius.
- 76 Tačiau Vokietijos piliečių naudojimas kitos valstybės narės teise, siekiant įgyti panaikintus aristokratinis titulus, prieštarautų Vokietijos įstatymų leidėjo valiai. Taip atsitiktų, jeigu būtų sistemingai pripažįstami tokių asmenvardžių, kaip nagrinėjamasis pagrindinėje byloje, pakeitimai.
- 77 Kadangi tam tikriems asmenims Vokietijoje leidžiama turėti asmenvardžius, sudarytus iš senovinius aristokratinis titulus atitinkančių elementų, kyla klausimas, ar draudimas laisvai pasirinkti naują asmenvardį, į kurį įtraukiami senoviniai aristokratiniai titulai, ir Vokietijos valdžios institucijų praktika atsisakyti pripažinti tokį asmenvardį yra tinkami ir būtini siekiant užtikrinti, kad bus pasiektas šios valstybės narės siekiamas viešosios tvarkos apsaugos tikslas, grindžiamas visų Vokietijos piliečių lygybės prieš įstatymą principu.
- 78 Kitaip nei byloje, kurioje priimtas 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimas *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806), vertinant tokios praktikos, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, proporcingumą reikia išanalizuoti ir palyginti įvairias teises ir faktines aplinkybes atitinkamoje valstybėje narėje; tai geriau nei Teisingumo Teismas gali atlikti pats prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.
- 79 Būtent prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti, ar kompetenciją civilinės būklės teisės aktų srityje turinčios Vokietijos valdžios institucijos, kurios atsisakė pripažinti ieškovo pagrindinėje byloje asmenvardį, įgytą Jungtinėje Karalystėje, motyvuodamos tuo, jog tam, kad būtų užtikrintas visų Vokietijos piliečių lygybės prieš įstatymą principas, Vokietijos piliečiams draudžiama tam tikromis sąlygomis įgyti ar turėti aristokratinis titulų arba aristokratinę kilmę nurodančių elementų, dėl kurių kitiems galėtų susidaryti išpūdis, kad tokio asmenvardžio turėtojas yra aristokratinės kilmės, ar tuos titulus arba elementus naudoti, neviršijo to, kas būtina jų siekiamam pagrindiniam konstituciniam tikslui pasiekti.
- 80 Šiuo klausimu atliekant SESV 21 straipsniu pripažintos Sąjungos piliečių laisvo judėjimo teisės ir Vokietijos įstatymų leidėjo, ribojančio aristokratinis titulų naudojimą ir draudžiančio atkurti aristokratinės kilmės buvimo išpūdį, teisėtų interesų palyginimą reikia atsižvelgti į įvairius veiksnus. Nors šie veiksniai negali būti laikomi pateisinimu, juos reikia įvertinti atliekant proporcingumo patikrinimą.
- 81 Viena vertus, reikia atsižvelgti į tai, kad šia teise pasinaudojęs ieškovas pagrindinėje byloje turi dvigubą Vokietijos ir Jungtinės Karalystės pilietybę, kad Jungtinėje Karalystėje įgyto asmenvardžio elementai, kurie, kaip teigia Vokietijos valdžios institucijos, kelia grėsmę viešajai tvarkai, oficialiai nei Vokietijoje, nei Jungtinėje Karalystėje nėra laikomi aristokratiniais titulais ir kad Vokietijos teismas, kuris

įpareigojo kompetentingas valdžios institucijas įregistruoti ieškovo pagrindinėje byloje dukters asmenvardį, jai suteiktą Jungtinės Karalystės valdžios institucijų ir sudarytą iš aristokratinę kilmę nurodančių elementų, nenusprendė, kad toks įregistravimas prieštarauja viešajai tvarkai.

- 82 Kita vertus, taip pat svarbu atsižvelgti į tai, kad atitinkamo asmenvardžio pakeitimas grindžiamas vien asmeniniu ieškovo pagrindinėje byloje pasirinkimu, kad dėl tokio pasirinkimo atsiradę asmenvardžių skirtumai nėra susiję nei su jo gimimu, nei su įvaikinimu, nei su Jungtinės Karalystės pilietybės įgijimu ir kad nors Jungtinėje Karalystėje pasirinktą asmenvardį sudarantys elementai nei Vokietijoje, nei Jungtinėje Karalystėje oficialiai nelaikomi aristokratiniais titulais, jie suteikia aristokratinės kilmės buvimo įspūdį.
- 83 Bet kuriuo atveju svarbu pažymėti, kad su viešąja tvarka ir Vokietijos piliečių lygybės prieš įstatymą principu susijusi objektyvi priežastis, jei ji bus pripažinta priimtina, galės pateisinti atsisakymą pripažinti ieškovo pagrindinėje byloje pavardės, bet ne jo vardų pakeitimą.
- 84 Iš viso to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad į pateiktą prejudicinį klausimą reikia atsakyti taip: SESV 21 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad valstybės narės valdžios institucijos neprivalo pripažinti šios valstybės narės piliečio asmenvardžio, jei šis pilietis yra ir kitos valstybės narės pilietis ir toje valstybėje narėje įgijo asmenvardį, kurį sudaro laisvai pasirinkti keli aristokratiniai titulai, draudžiami pagal pirmos valstybės narės teisę, jeigu nustatyta, o tai privalo patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kad tokiomis aplinkybėmis atsisakymas pripažinti gali būti pateisintas viešosios tvarkos pagrindais, kai toks atsisakymas yra tinkamas ir būtinas siekiant užtikrinti visų minėtos valstybės narės piliečių lygybės prieš įstatymą principo laikymąsi.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 85 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

SESV 21 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad valstybės narės valdžios institucijos neprivalo pripažinti šios valstybės narės piliečio asmenvardžio, jei šis pilietis yra ir kitos valstybės narės pilietis ir toje valstybėje narėje įgijo asmenvardį, kurį sudaro laisvai pasirinkti keli aristokratiniai titulai, draudžiami pagal pirmos valstybės narės teisę, jeigu nustatyta, o tai privalo patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kad tokiomis aplinkybėmis atsisakymas pripažinti gali būti pateisintas viešosios tvarkos pagrindais, kai toks atsisakymas yra tinkamas ir būtinas siekiant užtikrinti visų minėtos valstybės narės piliečių lygybės prieš įstatymą principo laikymąsi.

Parašai.